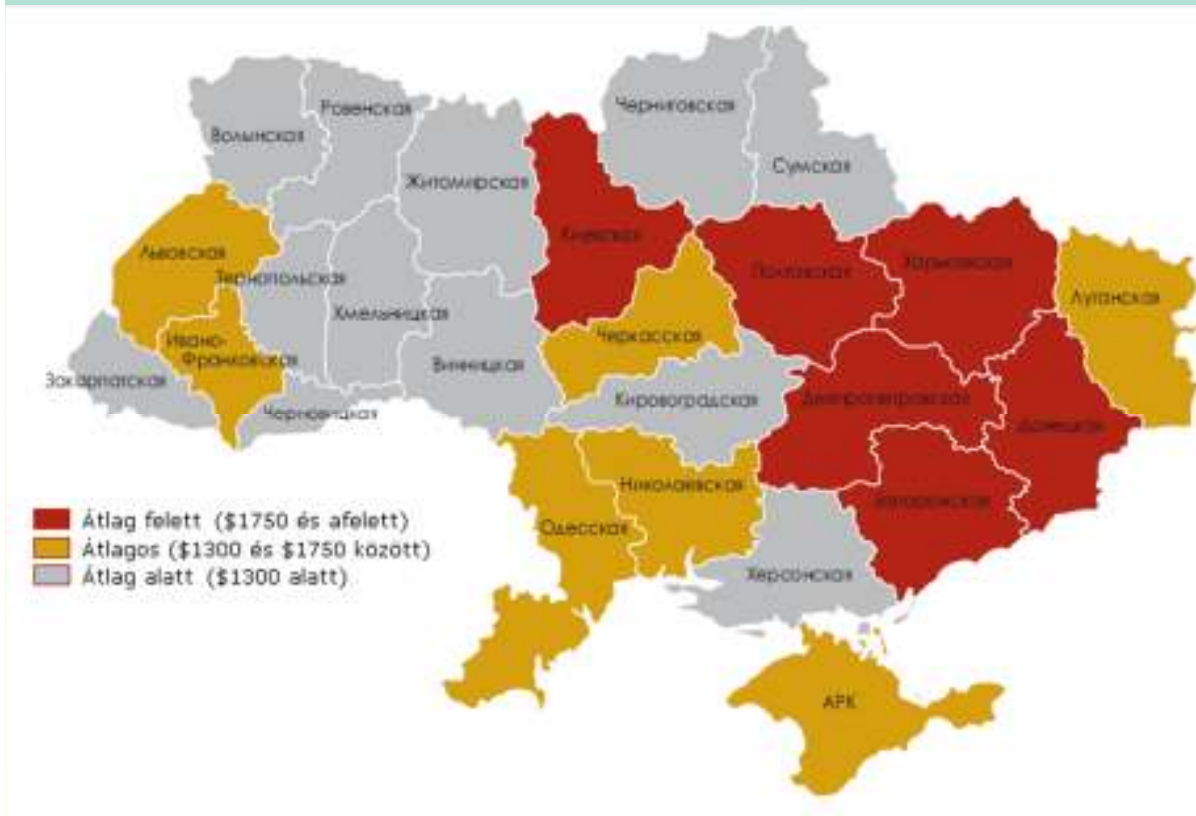

**A MAGYAR-UKRÁN KÜLGAZDASÁGI KAPCSOLATOK
PERSPEKTÍVÁI AZ UKRÁN GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS
TÜKRÉBEN**

1. Ukrajna általános bemutatása

- **1.1. Rövid történelmi áttekintés (1991-től)**
 - Szovjet előzmények.
 - Függetlenség elnyerése (1991. augusztus 24.)
- **1.2. Ukrajna általános és geopolitikai jellemzése**

Bruttó regionális össztermék egy főre vetítve (2005-ben)

Népesség: 46,2 millió lakos – demográfiai krízis.

Államforma: köztársaság.

Terület: 603,7 ezer km².

Államhatárok hossza: 6516 km.

Vasútvonalak hossza: 21,8 ezer km.

Kemény burkolatú autóutak hossza: 165,6 ezer km.

Szomszédok: Lengyelország, Szlovákia, Magyarország, Románia, Moldova, Oroszország és Fehéroroszország.

Jelentős természeti kincsek, szakképzett, olcsó munkaerő, geostratégiai kulcspozíció.

2. Ukrajna gazdaságának bemutatása

- **2.1. Ukrajna gazdasága a makrogazdasági mutatók tükrében.**

- **2.1.1. Gazdasági növekedés**

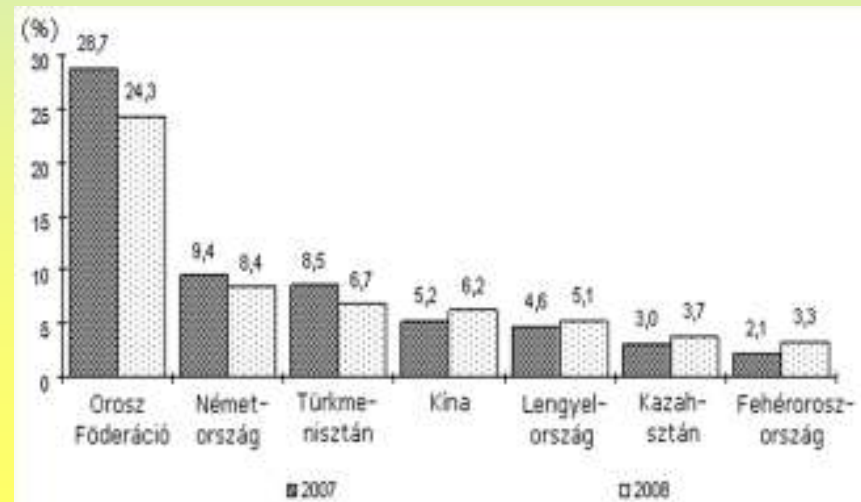
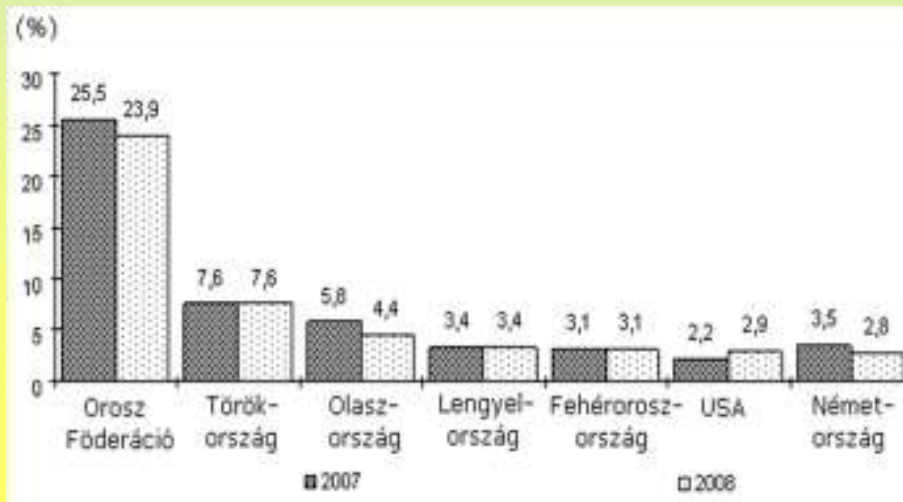
- A szovjet blokk összeomlásával súlyos átalakulási válság (1999-ben érte el mélypontját)
- (hiperinfláció, súlyos munkanélküliség, a reál-GDP, reálbérek csökkenése).
- A növekedés csak az ezredforduló tájékán kezdődött meg (gazdaság ágazati szerkezet átalakulása, reálbér növekedés, árnyékgazdaság visszaszorulása, állami bevételek növekedése).

- **2.1.2. Külkereskedelmi kapcsolatok**

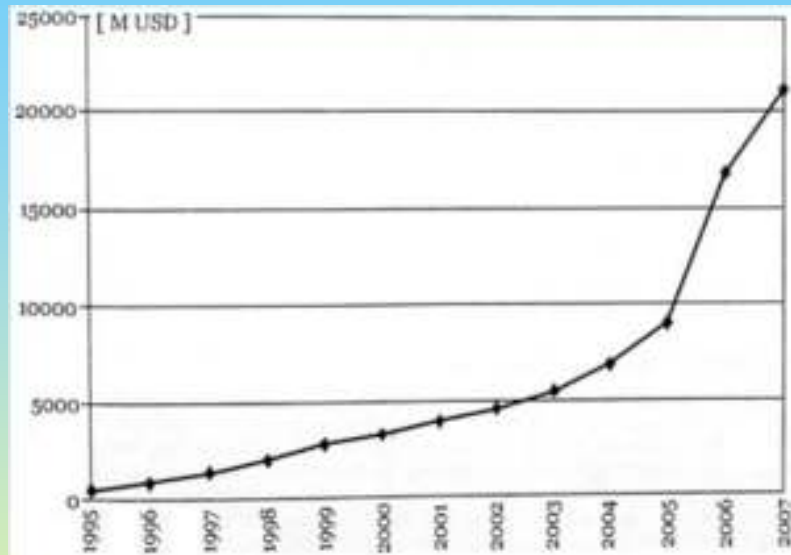
- 1992 és 2002 között az export 2,4-szeresére, az import 2,6-szorosára emelkedett.
- 2000-ben Ukrajna világkereskedelmi részesedése 0,2 % volt.
- Dinamikus növekedés 2002 után (export 48,5 %-kal, import 58,3 %-kal nőtt 2008-ban), 2005-től negatív szaldó.
- A teljes ukrán export 33 %-a a FÁK országaiba irányult, 26,5 %-a az Európai Unióba. Az import 40,7 %-a FÁK országokból, 33,4 %-a az EU országaiból származott.

- *Ukrajna főbb külkereskedelmi partnerei és részarányuk az exportban*

- *Ukrajna főbb külkereskedelmi partnerei és részarányuk az importban*

2.1.3. Külföldi működőtőke Ukrajnában

- Főbb befektetők 2008-ban (US\$):
- Ciprus 22,7 %
- Németország 18,1 %
- Hollandia 8,6 %
- Ausztria 6,8 %
- Egyesült Királyság 6,2 %
- Oroszország 5,6 %
- Egyesült Államok 4,0 %

- Magyarország 1,4 %
- Működőtőke-állomány 2008.10.01.-én: 37,6 Mrd USD

2.2. Az ukrán üzleti környezet

- Nehezen átlátható, bürokratikus állami szabályozás, rugalmatlan engedélyezési rendszer.

2.2.1. A Magyarország számára fontos jellemzők

- Országaink közötti beruházás-védelmi valamint a kettős adózást elkerülő egyezmények 1996 óta vannak hatályban.
- ITDH.

3. Ukrajna külkapcsolatai

3.1. Ukrajna és az EU

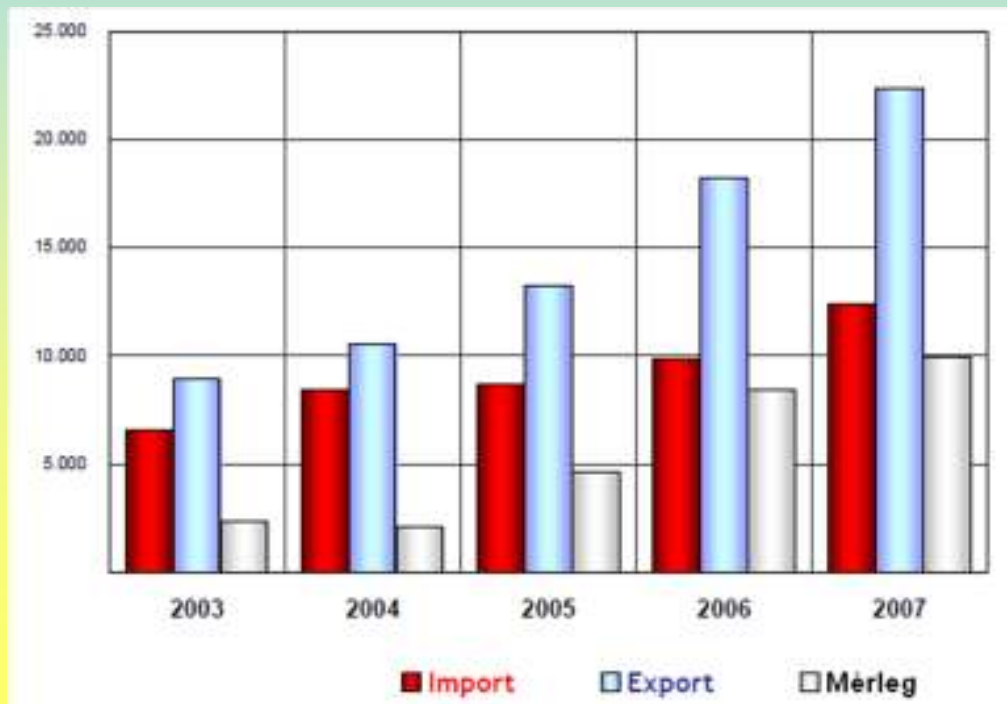
1994 júniusában Luxemburgban aláírt, 1998. március 1-jén hatályba lépett *Partnerségi és Együtműködési Megállapodás*

- WTO csatlakozás.
- Gazdasági átalakítás.
- Politikai párbeszéd.

1999-ben *közös stratégia*, 2005-ben az európai szomszédságpolitika keretében elfogadott *EU-ukrán akcióterv*

EU bővítésének a jelentősége, következtében az EU első számú kereskedelmi partnere lett.

Az EU-27 kereskedelme Ukrajnával, millió EUR

A kereskedelem aszimmetrikus jellegű

Ukrajna részaránya az EU exportjában 1,8 %, importjában 0,9 %.

Ukrán vállalatok sikertelensége az EU piacain – gyengébb versenyképesség, technológia hiány, tőkehiány, vízum.

3.2. Ukrajna és a FÁK

- 1991 decemberében jött létre.
- Tagok, célok.
- 1993 - Gazdasági Unió – Ukrajna társult tag.
- 1997 - GUAM-csoport.
- 2003 – EGT4.

3.3. Ukrajna és a WTO tagság.

- Előnyök és hátrányok.

3.4. Ukrajna és a NATO

- 1997 - Megkülönböztetett Partnerségről szóló NATO-Ukrán Egyezmény.
- 2002 - NATO-Ukrajna akcióterv.

3.5. Ukrajna és a nemzetközi pénzüintézmények

- 1992 – EBRD, Világbank, Nemzetközi Valutaalap.
- 2008. november 5-én 16,4 Mrd USD összegű hitel.

4. A Magyar-ukrán külgazdasági kapcsolatok.

4.1. Magyarország és Ukrajna kereskedelmi-gazdasági kapcsolatai

- 1991. évi december 6-án a Magyar Köztársaság és Ukrajna vezetői Kijevben aláírták a *jószomszédság és az együttműködés alapjairól* szóló szerződést. A 90'-es években több megállapodást kötöttünk.
- Kereskedelmünk a 90'-es években nem túl jelentős.
- 2000 után átlagosan 40%-kal bővült a forgalom évente és 2007-re már meghaladta a 3 Mrd USD-t, 2005-től magyar aktívum.

Ukrajna részesedése Magyarország külkereskedelméből

Év	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ukrajna részesedése a magyar exportban (%)	0,6	0,7	0,8	1,0	1,1	1,3	1,7
Ukrajna a magyar export rangsorában	24.	21.	19.	17.	18.	17.	15.
Ukrajna részesedése a magyar importban (%)	0,7	0,9	1,2	1,2	1,1	0,8	1,1
Ukrajna a magyar import rangsorában	26.	24.	20.	20.	20.	23.	20.

4.2. Magyar tőke Ukrajnában, ukrán tőke Magyarországon

- 90'-es évek első fele - komoly beruházási hullám.
- 1994-ben a magyarországi befektetések az összes ukrán külföldi befektetés 3 %-át tették ki, ezzel Magyarország a 8. legnagyobb befektető volt, 2008-ban a 14. 532,5 millió USD befektetett tőkével.
- Csekély ukrán hivatalos tőkebefektetés, mindössze 0,1 millió USD értékben.

4.3. Külgazdasági kapcsolatok Kárpátaljával

- 2002-ben Kárpátaljára esett a magyar eredetű tőkebefektetések 40%-a, 24 millió USD értékben, a teljes kárpátaljai FDI-állomány 17,6 %-a. Ezzel Magyarország az első helyen állt a kárpátaljai befektetők listáján. 2006-ra Magyarország a 4. legnagyobb befektetővé vált Kárpátalján Németország, Japán és az USA mögött.

Magyarország részesedése Kárpátalja külkereskedelmében 2006-ban

	Millió USD	Az összes %-ában	Helyezet
Magyar külkereskedelmi forgalom Kárpátaljával	485,9	29,8	1.
Működőtőke állomány Kárpátalján	32,6	10,9	4.

4.4. Határmenti együttműködés

- 1993. február - Kárpátok Eurorégió.

A Kárpátok Eurorégió

- 1994 - *Kárpátok Határmenti Gazdaságfejlesztési Szövetség.*
- 2003 - *magyar-ukrán határmenti régió közös fejlesztési terv (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja közreműködésével).*
- *Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrájna Európai Szomszédsági és Partnerségi Eszköz Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013.*

- 1997. január - *Záhony és Térsége Vállalkozási Övezet*, 12 logisztikai centrum és 22 közvámraktár.
- 2247/2007. (XII. 23.) Korm. határozat a záhonyi térség különleges gazdasági övezetének komplex gazdaságfejlesztési programjának végrehajtásáról.
- 1998. december - *Kárpátalja Különleges Gazdasági Övezet*.

TEN V. számú folyosó

A jövő perspektívái a kapcsolatokban

Milyen érvek szólnak a kétoldalú kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok további fejlesztése mellett?

- Ukrán gazdasági növekedés, jelentős elhalasztott kereslet, nagy import igény.
- A magyar kivitel diverzifikált volta, a két ország gazdasági, ipari szerkezete.
- A magyar EU tagság erősítheti a kapcsolatokat. Magyarország a kapu szerepét töltheti be az ukrán termékek számára az EU-s piacokra való kijutáshoz
- Ukrajna WTO tagsága.
- A gazdaságdiplomáciai erőfeszítések jelentősek mindkét fél részéről. Jó a kamarák közötti együttműködés.
- Erősödő működőtőke-kapcsolatok.
- A magyar-ukrán határmenti régió kiemelt szerepe. 160 ezer fős magyar kisebbség.
- Az állam egyre növekvő szerepet vállal a kereskedelmi kapcsolatok bővítése érdekében (MEHIB, Export-Import Bank, ITDH)
- A földrajzi közelség, a magyar vállalkozók vízummentes beutazása, Ukrajna számos kiaknázatlan piaci szegmense és Magyarország hagyományosan jó imázsa további lehetőségeket biztosítanak a kétoldalú kereskedelmi-gazdasági kapcsolatok bővítéséhez. Ukrajna „ugródeszka” szerepét töltheti be további FÁK-piacok irányába a magyar külgazdasági tevékenységet folytató vállalatok számára. És azt sem szabad elfelejtenünk, hogy keleti szomszédunk még mindig potenciális piaca lehet az EU közös piacáról kiszoruló termékeinknek.